

Lojze Čampa:

Orli po katoliškem shodu.

Bratje! Za nami zato, da bodo večno v nas, so dnevi katoliškega shoda z vso njegovo vsebino: z našim zmagošlavnim pohodom po prestolici Slovenije-Ljubljani, z našim nastopom na Stadionu, kjer je vtisnjenih nešteto žuljev požrtvovalnosti, z našimi zborovanji, kjer je slovensko ljudstvo za bližnjo bodočnost si vsmerilo pot, po kateri in kako bo korakalo. Izpregovorilo je svoje besede slov. kat. dijaštvo, izpregovorili so jo naši očetje, naj si bo kot obrtniki, kmetje, delavci, trgovci ali uradniki — izpregovorile so jo naše matere in sestre — vsi, da pod okriljem matere Cerkve ustanovijo kraljestvo božje na zemlji: vsak posameznik sebi v blagor in bližnjemu v prid. In sredi tega dela smo v vseh videli prepričanje: Če je res, da je up bodočnosti vsakega naroda njegova mladina in če je res, da je predstavitelj slovenske mladine v pogledu skupnega dela, organizacije in izobrazbe Orel — tedaj dajte, da bo z Vašim delom izbrana beseda postala življenje! In kako bomo torej vzeli odmev posameznih zborovanj nase? Jaz mislim — bratje — da takole:

Kot izrazita katoliška organizacija gremo v prvi vrsti mi na pot za namenom kat. shoda: Verska obnova našega naroda! In ker je nam naše versko prepričanje dejansko življenje v vseh njegovih podrobnostih od vzgoje do gospodarstva in javnega življenja, si bomo baš po shodu poklicali v spomin, zakaj smo vprav mi v tem pogledu narodu

tako potrebni, da če bi nas ne bilo, bi nas bilo treba ustanoviti zdaj!

Bratje! Prva rana, katero hoče zaceliti katoliški shod, je brezmejno pijančevanje našega naroda! Ne glede na to, da zapravljamo denar, s katerimi milijoni bi si lahko postavili v sleherni fari vzorne društvene domove, boljše in lepše se oblačili, napravili boljša stanovanja, izboljšali si gospodarska orodja, nabavljali si knjige in naročevali časopise — ne glede na vse to moramo ugotoviti še hujše posledice: naš narod pada radi alkohola v nemoralnost, naš narod hira v svoji odpornosti proti zlu. Ne v hvalisanje, ampak kot neizogibno dejstvo — plod orlovskega dela nam vstajajo pred očmi okraji, kjer so prav radi Orlov prenehali pretepi in pijančevanje. In ker je jasno, da so vse besede in opomini manj učinkovito sredstvo kot delo — ravnajmo se sami in povejmo slovenskim staršem: če hočete, da sinovi vaši ob prostih urah in dnevih ne bodo zahajali v beznice, dajte jih nam, dajte jih Orlu — kjer si bomo v dvoranah predavali, igrali, peli, telovadili, se razgovarjali in s tem jemali priložnosti — gostilni!

Morda bo pomenilo en korak naprej, da dajemo zgled sami zlasti ob priliki društvenih prireditev, če bratom-gostom posvetimo nekaj časa, da jih mesto po veselici vodimo po domačem kraju, razkazujemo njegove posebnosti, podjetnost domačinov, vzorna gospodarstva, izrabo naravnih bo-

gastev: žage, mline, zadruge tvornice — vse z namenom: Bratje — kot močan rod — posnemajte nas tudi Vi doma!

Dalje: kakor drugi bije tudi naš narod svoj socijalni boj. Zdi se mi, da se ne motim, ako pravim, da mora baš Orel pokazati po shodu, kak pomen pripisuje svojemu bratstvu. In jaz mislim, da govorimo narodu takole: Ker je Orel telovadna in kulturna organizacija vse slovenske mladine kat. prepričanja — torej vabi v svojo sredo za vzgojo resničnega bratstva sinove od delavca preko obrtnika in kmeta in uradnika in študenta in daje krajevno vsakemu priložnost izobrazbe po razmerah, v katerih živi in priznava, da so vsi stanovi potrebni, torej odklanja vsako enostransko zatiranje — in če bo naša vzgoja res tako orlovska, da jo bomo poznali tudi kot zreli možje, ko bo сосед-Orel rabil pomoči sosed-Orla, je jasno, da bo vsak socijalni reformator našel ravno pri Orlu če že ne delne rešitve socijalnega vprašanja, pa vsaj popolno razumevanje in ugodna tla. In kdor želi narodu hitrega uspeha na tem polju, solidarnosti in te vzgoje, bo baš po kat. shodu delal podvojeno za razširjenje orlovstva.

Bratje! Kat. shod je izzvenel tudi v besedi: Caritas! Dobrodelnost — požrtvovalnost! Če se je našemu očetu Kreku orosilo oko, ko je v bengalični luči videl spričo bogatije Dunaja veliko uboštvo našega naroda, ki je bilo še v svoji revščini stiskano po raznih liberalnih krvosesih in je vrgel med ljudstvo geslo: S požrtvovalnostjo in organizacijo do blagostanja! velja to v enaki meri še dandanes. — Povejmo, bratje, — sebi in vsem: Požrtvovalnost je treba tudi vzgojiti! Orlovska roka, ki je iz ljubezni do skupnosti zbirala in dajala, dokler se niso od zbirke za telovadno obleko in kroje in orodja — dvigali ponosni domovi, ne bo kot zrela moč odnehala tudi takrat, ko bo treba žrtev za skupne gospodarske naprave, za organizacije, pa naj si bo to šola, fara — občina ali politična ustanova! Hočemo

in bomo dokazali, da je Orel zmožen vsega življenja, da je organizacija, ki je v svoji disciplini in vzgoji nanj vedno pripravljena.

Bratje! Kat. shoda pa bi ne bilo potreba, ko bi ljudje ne pozabili na človeško dostojanstvo, da je človek podoba božja. Mesto te zavesti smo videli in vidimo prodajanje prepričanja in duš surovemu življanju na ljubo, mesto prave svobode robstvo v lastni nemoči tam, kjer bi bilo za svobodo treba le malo žrtev, mesto ponosa izdajanje in prodajanje tega, kar sicer v trpljenju, a v prepričanju že trinajststo let uči svoje otroke slovenska mati.

Pokažimo in povejmo, zakaj smo katoliški telovadci, kaj je posledica dosledne telovadbe: Orel, v načelih jasen o namenu življenja — ki je začel s preprostimi vajami, delal in se trudil dalje in si s tem vgnetil energijo, da si je osvojil vsa orodja in proizvajal še tako vratolomne skoke, ta Orel si je pridobil dovolj zavesti in sile odpora, da bo dejal: Laž si, zato ti kljubujem! Kaj nam nevarnost, kaj nam napadanje sovraga, kaj nam malenkostni ljudje — sovražim suženjstvo — ostanem vedno človek v zavesti svojega dostojanstva!

Bratje! Kat. shod je za nami, da bo večno v nas! Šel je in mi gremo z njim v celico naroda sploh: v družino! In ker je naša organizacija za odgojo posameznika zanj in za splošnost življenske važnosti, (naj slov. ljudstvo se o tem prepriča, ko gleda delo onih, ki so iz nje vzrastli!) in ker posamezniki — zdravi v Orlu — tvorijo občine — te dežele — te narode — ti državo — in s tem, če bo zdrava ednica, bo zdrava tudi celota — bodi ravno katoliški shod ognjena pobuda v borbi za ta cilj: Zato Orla v vsako faro, zato vanj čim več fantov, zato z njim preko slovenske meje, zato v odseke dosledno življenje po teh principih — zato ga mora ljudstvo z vso silo podpirati — zato življenju z veseljem in z delom nasproti in to zato — da bo v orlovskem taboru Jugoslavija!

○○○○○○○○

Zahvala.

Bratje Orli! Slovenija stoji še pod močnim vtisom V. katoliškega shoda, h kateremu je največ pripomogel impozanten nastop orlovske mladine v sprevodu in pri javni telovadbi na zasilno splaniranem Stadionu. Ni še videla Ljubljana in ne Slove-

nija tako velikega števila slovenskih telovadcev, kakor jih je gledala 26. avgusta petdesetisočera množica na Stadionu.

Dobro se zavedajoč s kakšnimi težkočami ste se imeli boriti vpoštevajoč velike žrtve, napore in trud, ki so jih zahtevale od Vas

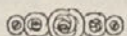
tekme, spreved in javna telovadba, čuti pred-
sedstvo O. P. dolžnost, da se vam zahvali
za tako številno udeležbo, za lep red in

strogo disciplino, s katero ste delali čast
orlovski organizaciji. Bog živi!

Zorn,
tajnik.

Predsedstvo Orlovске podzveze
v Ljubljani.

Dr. Basaj,
predsednik.

Poziv bratskim odsekom!

A. P. je objavila sledeč oklic na slo-
vensko ljudstvo:

„V. katoliški shod je pokazal, da je slo-
venska mladina katoliška, da gre nevstra-
šeno za geslom: „Za križ častni in svo-
bodo zlato!“ Dokler bo mladina za katoliške
ideale tako navdušena, se kljub napadom
nasprotnikov ni bati za katoliško ljudstvo.

Mladino pa bo držala močna, delavna
organizacija, ki uživa zaslombo pri ljudstvu
in ima na razpolago potrebna sredstva.
Spreved in telovadni nastop ob katoliškem
shodu sta pokazala, kako močna, delavna
in disciplinirana organizacija je orlovstvo.
Pokazalo pa se je tudi, kako nujno mla-
dinska organizacija potrebuje za svoje ve-
like prireditve mogočnega stalnega Stadiona,
ki bi bil najlepši spomenik V. katoliškega
shoda in ob enem umetniški kras Ljubljane
in ponos Slovenije.

V isti meri kot za velike telovadne na-
stope orlovstva pa potrebujemo Stadiona
tudi za vse večje manifestacije in prire-
ditve našega ljudstva.

Tako naj postane Stadion po skupnem
delu in po skupnih žrtvah last vsega slo-
venskega katoliškega ljudstva za stoletja
bodočih rodov.

Zgraditev stalnega Stadiona je tudi z
gospodarskega stališča velikega pomena.
Ogromni stroški, ki jih ob vsaki veliki pri-
reditvi zahteva ureditev začasnega prostora,
nikakor niso v skladu z razpoložljivimi
sredstvi, pomenijo prevelik gospodarski na-
por in postanejo težka, včasih skoro ne-

premagljiva ovira velikih manifestacij. Tako
je čehoslovaški Orel moral izdati za izgra-
ditev lesenega Stadiona za enkratno mani-
festacijo čehoslovaškega katoliškega ljud-
stva 80 milijonov naših kron.

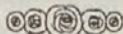
Dograditev Stadiona, ki je bil za V.
katoliški shod le za silo delno izplaniran,
pa bo tekom par let zahtevala sicer veli-
kih sredstev, ki pa so vendar malenkostna
v primeri z zgoraj navedenim slučajem,
posebno če upoštevamo stalnost zgradbe.
Ta sredstva bo mogoče zbrati iz cele Slo-
venije in samo, ako bode vse slovensko
ljudstvo znalo ceniti pomen Stadiona za
mladinsko organizacijo in za velike ljud-
ske manifestacije in bo temu primerno
pripravljeno žrtvovati toliko, de se Stadion
dogradi.

V ta namen je Orlovska podzveza v
Ljubljani sklenila zbirati za zgradbo Sta-
diona sklad osnovnih kamnov od
vsega slovenskega ljudstva.

Osnovni kamen je 1000 dinarjev, ki naj
se pošljejo na Zadružno zvezo ali na Or-
lovsko podzvezo v Ljubljani s pristavkom:
„Za Stadion“. Plačuje se lahko tudi v
obrokih. Podrobnejša navodila bodo še
sledila.

Bratske odseke pozivamo, naj v svo-
jem okolišu skušajo dobiti vsaj enega ali
drugega, ki bi bil pripravljen obvezati se
plačati en osnovni kamen. Orlovska čast
zahteva, da Stadion dogradimo in zato je
dolžnost vseh odsekov agitirati, da se na-
bere čim več kamnov.

Predsedstvo O. P.

Najvažnejša točka.

Mislim namreč na najvažnejšo točko pri
volitvah. Sedaj ob času odsekovnih volitev,
pa tudi srenjskih in okrožnih je umestno
in potrebno, da o tej stvari eno rečemo.

Pri volitvah se voli odbor, to so tisti,
ki bodo odsek, oz. srenjo ali okrožje eno
leto vodili. Nad vse važna zadeva! Odbor

— to so možgani odseka. Če so možgani
zanič, če ne znajo ali nočejo opravljati
svojega dela, je cel organizem zanič. Kaj
ti pomaga še močnejša in najsposobnejša
roka, če pa so možgani zmešani ali nerabni:
tudi roka ne bo delala ali pa slabo delala
in noga — še tako zdrava, ne bo hodila,

ali po nepravem potu hodila. Najprvo zdravi in delavni možgani, ki morejo in hočejo in znajo misliti ter voditi, potem bo šele organizem prav delal — sicer spada vse skupaj na Studenec. In kakor si duša brez možganov, ki so njen inštrument, ne more nič pomagati, tako si vsa orlovska načela ne moreje nič pomagati, če jim manjka inštrumenta, s pomočjo katerih se v članih in v celi organizaciji uveljavljajo in udeležujejo.

Odbor — to je generalni štab v orlovski armadi, višji ali nižji, kakor je pač edinica. Še boljša armada nič ne doseže in razpade, če generalni štab ni na svojem mestu. Nasprotno pa celo s slabo armado čudovito veliko narediš, če je generalni štab spreten, sposoben in ima ljubezen do stvari.

Če odseki semintja pešajo, če srenje tam in tu spijo, če okrožja včasih ne delujejo in se opaža nazadovanje tam, kjer je preje vse cvetelo, ne iščemo vzrokov v razmerah in zopet razmerah, temveč pogledimo najprvo, kakšen je odbor. Če tu ne najdemo napake, potem šele jo poiščemo drugod.

Pa pogledimo po nekaterih naših zborih! Vse gre lepo po vrsti, kakor je naštetu v poslovníku: poročila, ki jih podajajo odborniki, so lepo popravljena in točno napisana in debata se pravilno vodi. Vse kakor v malem parlamentu. Izvrstna šola za fante. Zdaj pa pridejo volitve. Kakor je preje šlo vse lepo v redu in po vrsti — tako je vedno, kadar je vse pripravljeno — tako si ti sedaj zdi, da si nenadoma postavljen iz fantovskega parlamenta na živinski trg med mešetarje: prerekanje, ponujanje, izgovarjanje, prigovarjanje in ko se končno razdele listki in zopet oddajo, dobiš odbor, ki ti v enem letu podere, kar se je preje v petih letih sezidalo.

Tudi volitve je treba skrbno pripraviti, ne samo odborniškimi poročili. V čem naj obstoji ta priprava?

Člani, v prvi vrsti odborniki naj se že pred volitvami (saj se morajo poročila tudi že pred volitvami sestaviti) pogovorijo med sabo o kandidatni listi. Pri tem naj pa mislijo na posamezna odborniška mesta. Ni vsak za vsako mesto najboljši. Ta član je lahko zelo dober predsednik — odločen, ugleden in ljubezniv — pa slab tajnik. Dober tajnik — vesten, priden, natančen, točen — je lahko slab blagajnik, ki mora biti ne samo vesten, temveč tudi zgovoren, vztrajen in potrpežljiv.

Zlasti je veliko ležeče na tajniku in blagajniku.

Tajnikova skrb je v prvi vrsti, da vestno in točno vodi dopisovanje. Za višje edinice, zlasti za Podzvezo in okrožje je nad vse važno, da imata vedno natančen in točen pregled čez podrejeno organizacijo. Brez tega pregleda je pametno in uspešno vodstvo popolnoma izključeno: posledica mora biti, da odseki sami največ škode trpe. Ta pregled in vpogled v organizacijo omogočuje v prvi vrsti redno odgovarjanje na vse dopise, prav posebno pa točno in resnično izpopolnjevanje štatistik ter njih redno in pravočasno odpošiljanje.

Tajnik je glavna vez, ki veže odsek z ostalo organizacijo, posebno s Podzvezo. Slab tajnik odreže odsek od celotne organizacije in posledica je, da odsek hira in izhira — kakor če vejo odsekaš od debla. Slabim in nerednim tajnikom moramo pripisovati večji del krivde, če organizacija marsikje ne prospeva, kot bi lahko.

Blagajnikova največja dolžnost je, da pobira članarino in sicer redno ter vodi blagajno. Članarina je v organizaciji velikega vzgojnega pomena; poleg tega pa je za vzdrževanje odsekovnih, okrožnih in podzveznih financ neobhodno potrebna. Slab blagajnik, ki pa je sam na sebi lahko zelo dober in vnet član, nosi krivdo, da se člani odvadijo redno plačevati članarino, vsled česar 1. se naberejo veliki zastanki, ki jih člani težje plačajo, 2. okrožje ne dobi svojega prispevka od Podzveze, kar v gotovem času zapade, 3. člani pravočasno ne dobivajo Mladosti, kar je na drugi strani Podzvezi lahko v precejšnjo gmočno škodo.

Ob tej priliki moramo člane še na nekaj opozoriti. Prav mnogokrat se nekateri, ki so sicer zelo sposobni, branijo sploh prevzeti to ali ono odborniško mesto. To je največkrat na eni strani strahopetnost, na drugi strani pa komodnost. Kdor je pravi Orel, mora biti vedno pripravljen dati svoje moči organizaciji na razpolago. Zavedati se mora tudi, da je odborništvo obenem zanj samega šola, v kateri se za svoje lastno življenje in za svoje osebno gospodarstvo veliko nauči. Zato naj tisto leno, delomrzno umikanje odborniškim mestom v orlovski organizaciji vendar enkrat preneha. Zelo tehtne razloge pa bodo volilci itak znali upoštevati.

Končno prosimo brate, naj ne volijo v odsekovne odbore premladih rednih članov, ki še ne uživajo zadosti ugleda, niti nimajo še skušenj. Od starešin se moreta voliti samo dva v odsekovni odbor.

Zelo potrebno pa je, da v odbore višjih edinic (srenje in okrožja) pridejo starejši, skušeni, ugledni člani. Zlasti starešine prosimo, da zavzamejo v teh odborih svoja mesta.

Volitve so tu! Bratje, zavedajte se, da z volilnim listkom pišete usodo svojemu odseku — življenje ali umiranje. Zato premislite, preden pišete.

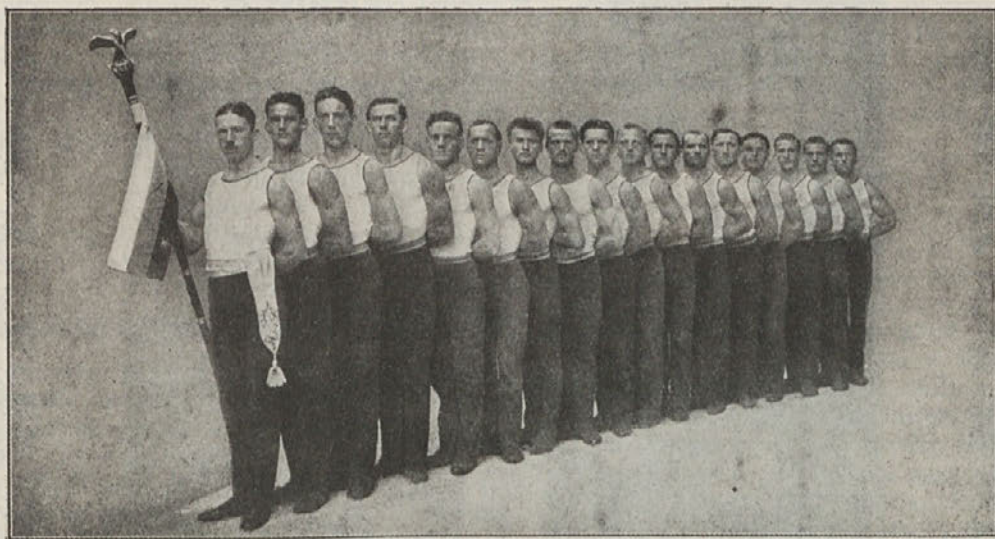
○○○○○○○○

Pariz.

K verigi mednarodnih prireditev in tekem katoliških organizacij je prikovan nov člen — Pariz. Troje velikih mednarodnih prireditev se je častno udeležila tudi J. O. Z. s svojim zastopstvom. Strassbourg, Brno in tretji: Pariz. Nastane vprašanje: Ali se J. O. Z. ne boji velikanskih žrtev in stroškov, da se udeležuje takih prireditev. Čemu vse to? Dejstvo je, da so se v inozemstvu pričeli živo zanimati za našo orlovsko organizacijo ter jo upoštevati. To smo opazili pri vseh nastopih, kjer smo si z našim nastopom pridobili vso katoliško pa tudi nasprotno javnost.

Prišlo je povabilo iz Pariza za udeležitev pri prireditvi mednarodne katoliške zveze. Vprašanje je bilo, ali se moremo meriti s Francozi, Švicarji, Italijani, Belgijci in drugimi narodi, ali se moremo kosati

z njimi v tekmah. V mnogih sejah se je sklepalo in ugibalo, in kljub raznim težočam je bil storjen sklep: J. O. Z. se udeleži mednarodnih tekem in mednarodnega nastopa v Parizu. Po nekaj poizkusnih tekmah je bila ustanovljena vrsta 15 telovadcev in nato se je pričelo skupno vežbanje in piljenje. Hitro je pretekel čas vežbanja. Dne 17. avgusta smo se odpravili na pot v Pariz. Vozili smo se preko severne Italije in južne Francije nepretrgoma dva in pol dni v najhuši vročini, toda dobre volje nismo izgubili. Sprejem na parizkem kolodvoru je bil prisrčen. S kolodvo-
ra so nas z avtomobili odpeljali v College Stanislas, kjer je bil naš stan. Vsi smo bili prvič v Parizu in vsakdo si bo mislil, da so naši Orli počivali vsled dolge, utrudljive vožnje in potem ogledovali prestolico Fran-

Parizka telovadna vrsta.

cije. Toda dasiravno utrujeni, so tekmovalci ob poltreh že vežbali v telovadnici bližnjega telovadnega društva do večerje. Vežbali so tudi v petek ves dan.

V soboto 21. avgusta je bil dan tekem. Bila je težka pot na tekmovališče. Tekmovalci so bili še utrujeni in na vseh obrazih si čital misel: Kaj bo? Na razporedu tekem so bili Jugoslovani izmed mednarodnih

društev prvi na vrsti. Pričeli so tekmovati na drogu in na bradlji. Sodniki so bili strogi, sami profesorji in francoski častniki. Tekmovalci so bili nervozni, uspeh srednji. Toda prva razburjenost se je podelila in vrsta je pričela nastopati pogumneje. „Korajža“ pa je narastla pri redovnih in prostih vajah, kjer je dosegla vrsta od 320 dosegljivih točk 304 in bila še posebno pohva-

ljena od sodniškega zbora. Približno ob osmih je končala vrsta tekmo in po enournem odmoru so nastopili naši tekmovalci za prvenstvo. Brez samohvale smemo reči, da je bil to pravi triumf. Vsa pozornost je bila obrnjena na naše tekmovalce in na katerem orodju sta nastopala, Hvale in Kermavner, ni bilo javni pohvali in odobravanju konca

ne kraja. Ne smemo pa misliti, da so bili to gledalci, ki jim je telovadba neznana. Videl sem Francoza, majhnega in neznanega, ki je po prosti vaji stisnil roko Kermavnerju in mu čestital. Tik pred koncem dopoldneva je neki Italijan dokaj slabo izvedel vajo na drogu. Isti gospod (ki pa ni bil tekmovalec) sname mirno klobuk, sleče

Lepak za prireditve franc. kat. organizacije v Parizu.

suknjič in v navadni obleki in visokem ovratniku izvede dotično vajo na drogu naravnost izbornu.

Takih gledalcev je bilo mnogo. Med gledalci je bilo tudi polno častnikov francoske armade. In takih gledalcev se ni bilo treba sramovati našim tekmovalcem. Omenjam naj še brezštevilne fotografije in kino-

operaterje, ki so vsak čas prosili z znano francosko uludnostjo za dovoljenje fotografirati naše telovadce na orodju. Med tekmo za prvenstvo je prišel celo predsednik mednarodne Unije kat. tel. organizacij gospod van Kerkhove na tekmovališče, kjer so naši Orli tekmovali, češ, slišal sem toliko od drugih o vas, da si moram sedaj,

sam ogledati vaše telovadce. Izrazil se je jako pohvalno in nam čestital. Ko sem pred našim odhodom s tekmovališča govoril z vrhovnim predsednikom sodniškega zbora, mi je prisrčno čestital na uspehu. Dasiravno zjutraj razburjeni, smo se vračali h kosilu dobrovoljni in radostni. Led je bil prebit in Pariz se je pričel zanimati za nas. Še isti večer so prinašali vsi pariški časopisi pohvalna poročila o jugoslovanskih Orlih. Med poročili naj omenjam med drugimi dobesedno eno poročilo: Vaje jugoslovanskih Orlov na bradlji so bile nedosegljive.

V nedeljo 23. avgusta je bil ob osmih veličasten sprevoz po mestu. V sprevozu je korakalo 28 tisoč telovadcev z 800 zastavami. Nikakor ne bom pozabil krasnega trenutka, ko sta se vsuli dve koloni belih telovadcev z raznobarvnimi vihrajočimi zastavami na čelu iz dveh vhodov „Trocadéro.“ V sprevozu nas je spremljal celo pot viharji klic: „Živeli Orli,“ „Živela Jugoslavija,“ a ko je položil zastopnik jugoslovanskih Orlov krasen venec na grob neznanega junaka, je zagrmelo ploskanje več tisočglave množice in marsikatero oko sem videl solzno.

Popoldne je bil na Martovem polju javen nastop. Ni se vršilo vse po našem okusu, marsikaj bi se lahko izvršilo bolje. Ko so se pričele pomikati kolone zastav med kolonami telovadcev, pripravljenih za proste vaje, da se poklonijo pred glavno tribuno gostom, so bili gledalci ginjeni

vsled krasnega prizora. Druga točka je bila orodna telovadba inozemnih društev. Viharno ploskanje ogromne množice gledalcev. Kaj je? Mala peščica jugoslovanskih Orlov teče v lepem lahkoatletičnem teku k svojemu orodju. Na mah so si pridobili Orli vsa srca gledalcev. Omenjam tudi, da so naše proste vaje, boks in skupinske vaje silno ugajale Francozom. Vsled pomanjkanja prostora ne morem opisovati podrobnosti. Naj zadostuje samo to, da so v ponedeljek prinesla šestorica največjih pariških časopisov dolge članke o jugoslovanskih Orlih. Z veliko pohvalo omenjajo, da je dosegel jugoslovanski Orel v tekmah drugo mesto v prvenstvu in tretje mesto v vrsti.

Od Pariza smo se poslovili z malo soarejo v kolegiju, kjer smo stanovali, v čast in zahvalo Francozom za njihov prisrčen sprejem. Ginljivo je bilo poslušati francoske dostojanstvenike, s kakšno gorečnostjo so govorili o francosko-jugoslovanski vzajemnosti, in gledati, s kakšno nežnostjo so poslušali naše pesmi. Urednik uglednega francoskega dnevnika nam je čestital in odkritosrčno rekel: „Vi ste v Parizu v treh dnevih več storili za Jugoslavijo kot deset vaših političnih misij.“

Končam kratko poročilo in ključem bratom, ki so toliko žrtvovali na potovanju in tekom svojega bivanja v Parizu: Per aspera ad astra. Upajmo da bo naš prapor kmalu zopet plapolal v inozemstvu in tedaj na svidenje.

D.

Dr. Ivan Pregelj.

Virago victrix.

Povest iz naših dni.

9. Samo slučaj. Pautegne biti pomemben.

Jeranova Ana se je bila vrnila od popoldanske nedeljske pobožnosti hitro domov. Imela je opravek. Pisati je morala pismo. Že v ponedeljek prdnjega tedna ji je pisala draga prijateljica z Osoj, kjer je bila doma na bogati kmetiji kot edinica. Tončka ji je bilo ime. Imela je ženina, o katerem je že nekajkrat pisala Ani. Tisto pismo pa, ki ga je zadnje dni prejela Ana od Tončke, je bilo nekaj tako nepričakovanega, da je Ana osupnila in ni sprva sploh niti umela, kaj hoče Tončka. Dekle se je bilo čez noč premislila in rekla, da se ne mara močiti. Oče je menil, da je vse le kakšna muha, Tončkini materi pa se je kmalu posvitalo iz pogovorov s hčerjo, da hči misli resno. Umela je pa nista ne oče ne mati in tudi prav razodeti se jima

ni znala. Prišlo je zato do grde zamere z ženinovimi ljudmi, jeziki so v treh farah vlekli dekle in fanta čez zobe, Tončka je skoraj zbolela zaradi razburjenja. A vsaka beseda, da ne gre delati norčij, da je treba norčijo popraviti, vse je bilo zastoj. Vstrajala je, da se ne bo možila. Iz te svoje zgodbe se je Tončka deloma razodela prijateljici. Popolnoma se ni hotela ali znala.

„Ljubila sem Lojzeta,“ je pisala, „žal mi ga je; njegova žena pa ne bom nikoli. Zakaj ne morem biti? Oh, Tebi, prijateljica, bi vse povedala, a v pismu govoriti me je sram. Zato pa skušaj uganiti, kaj je bilo, četudi bom le malo pisala. Pred štirimi tedni v nedeljo popoldne je bilo. Pa sem šla z Lojzetom v krčmo, kjer sva se zakešnila. In tedaj, saj ni bilo nič bogzna kaj grdega, a v pijači je Lojze nekaj

rekel. In kar streslo me je in čuden strah me je obšel. Sprva sem še skušala umiriti, a bilo mi je še hujše drugi dan, ko sem premišljala tisto grdo besedo iz pijače, ki človeka tolikokrat takega pokaže, kakor je v resnici, še določneje sem bila uverjena, da ne smem biti Lojzetova, da bi . . . pa saj ti ne smem in ne vem kako povedati, kaj sem vse prestala in premislila, preden sem dala fantu slovo in starišem jasno besedo, da se ne bom možila. Draga moja! Prepričana sem, da je že Bog tako namenil. Od njega mi je tudi misel, da bi šla v samostan. A zdaj o tem govoriti si upam le v spovednici, očetu in materi se bojim zaupati. Svetuj mi, prijateljica, potolaži svojo ubogo, vso zmešano Tončko.“ Ana je dobro razbrala iz pisma, kaj je bil skrivnostni povod, da je bila Tončka odklonila ženina. Njena deviška duša, je videla Ana, je zadrgetala že ob rahli slutnji tistega grdega in umazanega, ki ga niti imenovati ni. Silno je Ana pomilovala Tončko, a misliti je morala nehote sama nase in na Pavleta.

„Snubil bi me,“ je čuvstvovala. „Ali ga bi tako odbila kakor Tončka Lojza?“, „Ne,“ je zaključila, „ne mogla bi. Pa je morda že zdaj bolj pokvarjen kot oni Lojze, ki morda sam niti ne slutiti, kako si je odtujil zlato dušo in je zinil morda le iz objesti, norčavo za drugimi neumitimi usti.“

Še je zato trpela Ana:

„Kaj naj pišem, kaj naj svetujem prijateljici Tončki? Če hočem po sebi, ali smem reči, da ni prav naredila, da je preveč natančna, da je v življenju vprašanje glede tega, kaj se fantu spregleda, vse drugo kakor kaj je prava dekliska poštenost. Ali smem reči, da bi jaz mogla ljubiti moža, ki ni bil neomadeževan, ko me je vzel? Moj Bog, a kako naj jo sicer potolažim, če ji ne smem drugega pisati, nego da je prav naredila?“

Ko je Ana trezno premislila, je pisala:

„Tončka, s Teboj žalujem in prosim Boga, naj Ti da svoje tolažbe in pravo pamet, kaj Ti je storiti. Svetovati Ti morem le eno: stori, kar storiš, v soglasju svoje vesti z učečo in modro besedo božjega namestnika v spovednici. Premisli pa, ali nisi delala s svojim življensko-važnim korakom komu krivice. Zakaj ena storjena krivica bolj boli nego deset prestanih. Če pa meniš, da si bila, kar si storila, svoji vesti dolžna —, Bog s Teboj, Tončka! — tedaj je bil tisti glas od Boga in vrata peklena, ne pesem ne kletev ne grožnja naj Ti ga ne pregluše.“

Ana je zaprla pismo. Tedaj sta vstopila njen brat in Štefan. Vstala jima je veselo naproti, postregla jima s kislim mlekom in rženim kruhom, prav vse po domače. Pogovor se jim je vnel o bližnjem šodu na Brezjah in pomenkovali so se o poročilih pripravljalnega odbora, ki je obetal, da bo shod čudno sijajen.

„Kar nič se ne bom preveč veselila, da se kaj ne pokvari,“ je rekla Ana.

„Kaj naj se neki pokvari?“ je vprašal brat nevoljno, da je bilo vidno, kako tudi on že nestrpno trpi, da bi že bilo slavlje tu.

„Kar pripravljamo, to bo,“ je rekel Štefan, „to stoji in bati se nam ni ničesar. Najhujše bi bilo, če bi dež pral. Pa upajmo no, pa molimo, da bo solnce.“

„Da, solnce,“ je prikimal Anin brat, Peter. Štefan se je razvnel:

„Taki naši veliki shodi so naša žetev. Tu vidimo, kaj smo, koliko znamo in kaj moremo. Pa tudi dnovi naše setve so naši shodi. Iz njih rastejo naše misli v še številnejše čete in ljubezen naših ljudi do nas, objemlje one, ki prej niso hoteli videti, pridobiva mlačne.“

„In krepi odpor,“ je vzkliknil Peter.

„Ne,“ je pribil Štefan, „krepi ga ne, to bi sploh bilo nenaravno. Seveda, zavidljivci so živahnejši. A ta njih živahnost je zgolj zavist in srd. Ljubezen pa je in bo močnejša ko srd.“

„Hvala, Štefan,“ je vzkliknila Ana, „to si lepo povedal.“ Rahla rdečica je zalila fantu obraz. Ona pa je rekla:

„Lepo je res, da nas je vedno več. Da bi le bili vsi naši dobri.“ „Da,“ je rekel Štefan, „dobro bi bilo. Pa to je. Za tem šele stremimo. Saj naša organizacija ni sama sebi namen. Iz nje moramo rasti k popolnosti. Zato moramo biti šibkejšim med seboj prizanesljivi. Z zgledom, pa tudi z grajo, če jo je kdo zaslužil.“

„Naši v Podgorju so vsi dobri,“ je dejal nekam bahaško Peter.

„Vsi?“ je zategnila sestra.

„No, pa ga povej, ki ni,“ je menil trpko brat.

„Ne bom sodila,“ je odvrnila sestra proti Štefanu, „opozoriti pa ga je le treba. Pavle je tak, da boš vedel Peter, ki je graje zaslužil.“ „Pavle?“ se je zasmejal Peter. „Glej, glej. To pa že vse nič ni. Sprla sta se morda kaj. Pa da veš. Taki hle sporov mi v društvu ne razsojamo. Če kaj prav določenega ne veš očitati Pavlu, ga le nikar ne toži.“

Sestra je v zadregi povescila glavo. Štefan bi bil rad govoril, a ni mogel. Vedel je, da bi znalo pomeniti, kakor da tudi on

nepošteno ruje proti Pavlu. Vrhutega pa je bil čudno presenečen, ko je slišal soditi baš Ano. Pa tako strogo, pa Pavleta? „Ali nič ne mara zanj?“ se je vprašal.

Anin brat se je bil za trenutek dvignil izza mize in šel iz sobe. Tedaj je dala Ana brati Štefanu Tončkino pismo. Prebral je. Tedaj je rekla:

„Zato, da boš vedel, kako mislimo o fantih poštena slovenska dekleta.“

„Morda mislite,“ je rekel; in že je videl v njeno dušo in verjel, da bo še to in to odpustila Pavletu, srečnemu Pavletu, ki je slep za ljubezen te sladke, čiste in dobre deklice, „morda! Če ne bo srce močnejše!“

„Pri Vas moških morda,“ je rekla.

„Ne, pri Vas,“ je odvrnil.

„Bojim se, da bo Pavle odpadel.“

„Reši ga,“ je velel Štefan prisrčno.

Strmela je vanj. Ni ga umela. A bil je lep in močen tisti čas. Tako lep, tako močen. Ko mu je o srcu govorila, je bil zatajil svoje srce, da ne bi bil nizkoten, da bi vreden bil časti orlovske in pošten ...

„Pojdimo v društvo,“ je velel Peter, ki je tedaj vstopil. Šli so. Še tisti večer je Peter govoril s Pavletom v zmislu tega, kar je čul od sestre. Peter je bil pomirjen ob navidezno veseli Pavletovi besedi, da je vse le malenkostna osebna zadeva med njim in Ano. Pavle pa svojega diplomatskega koraka in uspeha ni mogel biti vesel. Tudi ga ni potolažilo, da bratje skoraj prav nič ne slutijo, kod hodi svoje nelepe poti.

Vest je govorila ... Pavle jo je še poslušal. Le pregluševati jo, se je bil navadil zadnje čase ...

* * *

Ana Jeranova je stekla ob devetih na pošto, da bi oddala pismo za prijateljico Tončko. V uradu je bila stara, silno uslužna in močno kratkovidna poštarica, gospa Amalija.

„Gospa Amalija, pismo sem prinesla,“ je pozdravila Ana, „ali ste tako dobri, pa bi mi dali znamko.“

„Ah, Ana!“ je vzkliknila poštarica. „Le-po. Kaj hočeš? Marko za pismo? Koj,

dete, koj. — Pa veš, čakaj, to ti moram prej povedati — kaj sem že sanjala? Da, tako je bilo.“

Hitela je pripovedovati neko čudno zmes, ki so bile morda sanje. Sanjati se-veda kaj takega je umela samo „gospa“ Amalija, ki je bila tudi sicer zelo romantična in je zaradi te romantike včasih celó lagala n. pr. da je Tavčar napisal na njeno ime in njeno osebo — v mlajših letih se-veda, — tisto žalostno povest o gospé Amaliji.

Ani ni bilo preveč prijetno v družbi zgovorne, bolj pomilovanja vredne nego graje si služeče stare samice, ki ni do svojih sivih las prerastla neumne mestne nečimurnosti in rjavela v vaški samoti in trpela v sanjah še vedno za principi ali pa vsaj doktorji, ki bodo lepega dne prišli in jo odrešili kakor zakleto kraljčino.

„Gospa Amalija,“ je skušala deklica prekiniti zgovorno ženo. „Če ste tako dobri, morda je kaj zame na pošti, da ne bo nosil pismonoša.“

„Zate, dete? Kako neki? Malo ti pišejo. Moj Bog! Jaz bi bila v tvojih letih umrla, če bi bila tako pozabljena. Ampak meni so pisali. Rečem ti, tri pisma vsak dan, včasih še štiri.“

Kljub prepričanju, da ni nobenega pisma za Ano, je vendar brskala v dnevni pošti in govorila venomer. Nenadoma se je sklonila in vzkliknila:

„Ah, glej. Pa je le nekaj zate. Pa moška pisava je to. Ana, dragica, vzemi. Ampak, izpovedala se mi boš, veš. Znam svetovati.“

Ani je zalila rdečica obraz. Moški da ji piše? Poslovila se je in šla. Vsa zmedena je po poti domov odprla pismo, brala: „Srčkana moja Ana, ljubica ...“ Začela je bledeti in rdeti ... Potem je pogledala na naslov. Bilo je ime napisano, ki je bilo njeno, a vse ne. Pismo je bilo namenjeno drugi: Ani Jerajevi. Kratkovidna „gospa“ Amalija se je bila zmotila. Ana Jeranova je prišla vsa zmedena domov. Iz pisma Jerajeve je bila šele dobrala, kaj in česa vsega se je morda bala prijateljica Tončka ...

○○○○○○○○

Fr. P.

Iz življenja katoliškega junaka!

(Dalje.)

Kmalu nato je vodil G. Moreno s pomočjo nekdanjega predsednika Floresa, ki se mu je bil iz pregnanstva ponudil v pomoč, zadnje težke boje proti Francotu. Osvojila in očistila sta bila že vso deželo izvenzí

edino pristaniško mesto Guayaquil. A tu sta naletela na težave, tako gorostasne, da vojna zgodovina ne pozna večjih; sicer je bil prehod Hanibala, punskega vojskovodje, preko Alp nekaj veličastnejšega in bolj or-

jaškega, a po drznosti in težavnosti Morenovo podjetje vendar lahko primerjamo z njim.

Od ene strani je bilo mesto od narave in z umetnimi utrdбами tako zavarovano, da od te strani na kakšen napad niti misliti ni bilo; desno odtod se izliva ob mestu široka reka Guaya v morje: zopet nič upanja. Na levi strani pa se vleče okoli mesta Estero Salado, ozek morski zaliv. Ker ga na obeh straneh obdaja blatnato močvirje, bohotno porastlo z mangrove-drevjem, kojega zračne korenine tvorijo neprodirno goščo, zato je ta zaliv za mesto od te strani ne enkratna, ampak dva-, trikratna obramba.

In ravno od te strani sta oba vojskovodji Moreno in Flores hotela osvojiti mesto. Zato pa sta se poslužila do skrajnosti previdne in drzne vojne zvijače.

Več dni je pripravljaj Flores po vseh pravilih vojaške tehnike prav očividni napad na glavno utrdbo na višini sv. Ane. Franco je pripravil svoje baterije tako, da bi sovražnika takoj pri prvi ofenzivi lahko kar zmlél. V noči na 22. september so šli obleganci k počitku v prepričanju, da se bo bila naslednji dan odločilna bitka.

Komaj pa je razprostrla noč svoj črni pajčolan nad vso pokrajino, tedaj se je začelo v taboru Morenovem skrivnostno gibanje in vrvenje. Dočim so goreli stražni ognji kot po navadi, so pa odhajale čete brez najmanjšega ropota proč. Le polk sulicarjev in stotnija topničarjev sta še ostali, da branita, če bi bilo treba, tabor in varata obenem sovražnika. Eno miljo daleč odtod so hoteli še to noč prebroditi Estero Salado in napasti Guayaquil od tiste strani, od katere se jih je Franco najmanj nadejal.

Pod energičnim vodstvom so korakali vojaki v nemem molku s streljivom in topovi, ki so bili razdeljeni na kose, s čolni in lesovjem za splave proti zalivu. Dospevši do njega so si odpočili. Glavno trpljenje jih je čakalo tu.

Ko se je jelo obetati jutro, je bilo vse na nogah, da premaga grozno oviro močvirja. Ubogi vojaki so se oklepali zračnih korenin mangrove-dreves, sledeč s težavo njihovim kačjim zavojem, zdaj so plavali visoko gori med drevesnimi vejami, zdaj zopet so se pogrezali globoko v lepšem močvirju. Preko odprtega zaliva in tistega dela močvirja, kjer je bilo to mogoče, so prepeljavali čolni in splavi oddelek za oddekom, stotnijo za stotnijo. Že je doseglo več bataljonov srečno nasprotni breg, ko jih sprejme močan ogenj iz pušk; vmes pa so zagromeli topovi; nekaj krogelj je pričvrčalo noter do Salandra. Bili so sovražni

oddelki, ki so bili zavoljo varnosti nastanjeni tukaj. Toda previdni vojskovodja je bil pripravljen tudi na take zapreke. Ukazal je prednji straži, da strelja na vso moč tjavendan, vmes pa je zabučala fanfara kakih dvajset trobentačev s tako silo, da je sovražnik mislil: vsa vojska se bliža. Tako prevarana truma kakih 200 mož se je rajši po vseh pravilih umaknila.

Glavno jedro armade je bilo med tem še v močvirju med mangrove-drevjem; ta pripetljaj pa ga je izpodbudil k čudoviti delavnosti in največji naglici. Največja muka je bila spraviti skozi ta labirint topove, lafete, havbice, zaboje z municijo in smodnikom. G. Moreno je bil med topničarji in je nosil stot težak zaboj na rami. Njegov pogled je dajal vsem poguma in navdušenja. Vsak top so privezali po dolgem na 4 m dolg les in dvanajst mož ga je nosilo; vsakih deset je nosilo po eno lafeto, drugi pa so si porazdelili med seboj zaboje s streljivom, kolesa i. t. d. Pot je bila nedopovedljivo težka; dočim vlečejo nekateri težke kose v višave, da jih prerijejo med vejami, porivajo drugi do pasu v blatu težke lafete nad seboj; nekateri vlečejo z močnimi vrvmi, drugi sekajo veje in korenine, da bi mogli naprej. Časih se je zlomila veja pod težo štirih ali petih mož in vse skupaj s topom vred se pogrezne v močvirje; treba je vsega bistroumja častnikov, da jim spet pomagajo na noge. Obraz ves blatnast, s krvavimi nogami in rokami, v raztrganih uniformah, lijoč kar v kapljah pot iz čela, trpeč mučno žejo, tako so prodirali ti možje, trdni kot bronovina njihovih topov, med veselimi vriskom cele armade z orožjem in prtljago proti ravnini, ki se razteza odtod eno uro daleč do mesta.

Osem ur so potrebovali za ta junaški napor, od kojega smo mogli podati le slabo senco prave slike, ki pa vendar že zadostuje, da se nam pokaže, kaj da premorejo požrtvovalni možje in mladeniči pod dobrim vodstvom,

Ko je zvonilo poldne, je stala Morenova armada v vojnem redu, potolkla sovražnika v krvavi bitki in ob devetih zvečer je bilo vse mesto tiho in v poštenih rokah zmagovalcev. Franco in vsi njegovi generali so pustili vojake na cedilu in zbežali na peruvske ladije, ki so jih rešile.

Bilo je to 24. septembra, na praznik nebeške „Matere usmiljenja.“ V hvaležen spomin je določil Moreno, da praznuje ekvadorska vojska vsako leto ta dan prav svečano v zahvalo za dosedanje varstvo Kraljice nebes in za njeno nadaljnjo pomoč.“

Dihalni organi in dihanje.

(Dalje.)

Ali pa ima telo kaj orožja zoper prašne vsiljivce? Ima. Kar pogledajmo, kako se godi takemu majhnemu prašku na potu v pljuča. Nos je vijugast, ozek, vlažen. To je zelo važno. Že v nosu ostane veliko prahu in tudi bakterij, ki so s tem dokončale svojo vlogo. Na celi površini dihalnih organov, v nosu, jabolku, sapniku in bronhih se stalno izloča nekaj sleza in na njem obtičijo bakterije in prah kakor muhe na lepilu. Pa še nekaj čudovitega ima sluznica kihalnih organov. To so majhne dlačice, s katerimi je vsa posejana. In vse te dlačice vedno utripljejo kakor žitno polje proti ustom, na ven, tako, da spravijo vse škodljive snovi na prosto. Pa še nismo končali z varnostnimi napravami! Po sluznici se nahajajo policisti, to so bela krvna telesa, o katerih bomo drugič kaj natančnejšega zvedeli. Bela krvna telesa sprejmejo vase tuja telesa in jih odvedejo v pljučno tkanino ali v žleze na bronhih, kjer jih takorekoč pokopljejo. Zato izgledajo pljuča pri odraslem siva ali črna od prahu, ki smo ga vdihavali. Najbolj črna so pljuča rudarjev.

Če je došlo kako tuje telo v nos, se takoj nabere okoli njega slez, ki nas sili h kihanju — tuje telo je zunaj in nevarnost odpravljena.

Podoben proces se odigrava v bronhih. Če se kakšna bakterija ali prašek preveč očituje, se takoj ovije slezom in se s silo spravi ven. To imenujemo kašljanje, ki se nam zdi nadležno; sedaj pa vidimo, da kašljamo takrat, kadar je treba kaj odstraniti iz dihalnih potov, naj se da tisto odstraniti ali ne; narava ima za enake dražljaje enaka sredstva.

Kakšno škodo pa prinašajo za zdravje prašni delci, ki so se vrinili v spodnje dihalne organe? Brez ozira na to, da so ti delci lahko strupeni, če izhajajo od strupenih snovi, nam škodujejo čisto mehanično, ker se tarejo ob naši sluznici in jo s tem močno dražijo, povzročajo rdečenje, otekline in močnejše izločevanje sleza, dalje povzročajo pogosten kašelj, skratka pojavlja se katar.

Zlasti pa se moramo varovati prašnega zraka poleg njegovega slabega mehaničnega

učinka še zlasti radi nevarnosti, da sprejememo vase bacile jetike, ki pridejo z izmečkom jetičnih v zrak in se tam pomešajo z drugimi delci. Zato ne bodite malomarni in brezvestni — čistite telovadnico. Pa praviš, tolikrat sem bil že v dotiki z jetičnimi, pa se še nisem nalezil. Prav. To baš kaže, da je najboljšo sredstvo in varstvo proti vgnezenju tuberkuloze močna, utrjena narava, zlasti pljuča in gledati moramo na to, da bo odporna sila vsakega posameznika v narodu velika in da se bo vedno večala.

Prahu v telovadnicah in sploh v telovadnih prostorih moramo še zlasti posvečati vso pozornost, ker telesne vaje zahtevajo obširnejšega in globljega dihanja; s tem vdihavamo več prahu, ki pride globlje v pljučno tkanino. Telovadba v prašnih prostorih mora prinesiti več škode kot koristi. V kolikor smo prisiljeni telovaditi v zaprtih prostorih, je treba največje pozornosti, da se ne dela prah in da se sproti čisti, ker nastane kljub vsej pazljivosti. To je sveta dolžnost odsekov, ki hočejo s telovadbo telesno in dušno koristiti svojim telovadcem.

Virov za prah je vse polno. Pri korakanju, skakanju se dvigne ves prah na podu; telovadci prinesejo prah s seboj, iz slabih blazin se kadi, da je joj! In vse to radi malomarnosti in neodločnosti odborov in načelnikov.

Kako pa naj zabranimo vsemu temu prahu vstop v telovadnico. Prvi pogoj je, da telovadci na noben način, pod nobenim pogojem ne telovadijo v čevljih, ampak si oskrbijo primerne telovadne čevlje ali copate. Načelnikova dolžnost je, da pazi na to. Blazine naj se večkrat iztepejo, da ne bodo glavni vir prahu.

Pod naj bo pred vsako telovadbo pometen, najbolje je, če se potrese z mokrim žaganjem, da se prah ne dviguje, seveda ne sme biti pod moker, da bi polzelo. Dobro je tudi, če se tik pred telovadbo tla obrišejo z mokro cunjjo. Ponovim še enkrat: Telovadnica mora biti čista: to stane malo ali pa nič, zato se morajo tisti odseki, ki za snažnost telovadnice premalo skrbijo, tembolj grajati.

○○○○○○○○

„Velika nesreča je za človeka, če greši; še bolj nesrečen pa je, če več ne molí.“

Vojaško pismo. Dragi gosp. urednik! Upam, da Vas kljub zaposlenosti še vedno zanimajo novice od Vaših fantov Orlov, ki daleč od domače hiše stražijo razne mejnike naše domovine. V tem mi potrjuje tudi dejstvo, da je bilo v lanskem „Mladosti“ vedno priobčeno po nekaj vesti od Orlovovjakov. Zato vam tudi jaz sporočam še nekaj iz Negotina.

Kakor ste že čuli, nas je bilo tu v Negotinu še dosti lepo število Orlov, ki se je pa sedaj že tako skrčilo, da bi nas lahko prešteli na prstih ene roke. Mislim, da tudi letos dobimo zameno iz Slovenije, pa Janez ni prišel ni jedan, tako da smo sedaj Slovenci izvezli nekaj starih kavelnov skoro preminuli v Negotinu. Lansko leto ob tem času, kadar je zaorila pred vojašnico,

Regiment po cesti gre . . .

je prenehalo vse delo, sedaj pa ne čuje tega nič več, samo še: Kuda ideš Anice . . . Od Orlov nas je ostalo še dober kvartet in jutri najbrže že zopet eden manj. Tako kar kradoma izginjajo nazaj med Vas.

Pred tednom jo je popihal naš stari Ješetov Janez (odsek Mavčice pri Kranju). Mislim, da ga Vam smem malo pohvaliti. Že v Ljubljani v belgijski vojašnici sem postal pozoren nanj. Pravi tip kranjskih Janezov! Baš je dvigal sredi sobe težno stojo na kovčku. Tukaj sva se sprijaznila in v teku poldruga leta sva postala res v pravem pomenu besede brata. Pogovori, ki sva jih imela, so bili vedno o enem in istem predmetu, in to — dom in orlovstvo. Mislim, da bosta odsek Mavčice in zveza dobila v njem delavca, kakršnih je treba.

Lanskega leta ob tem času nekako sem zadel nekega dne v trapezariji naše čete na Janko Voljč za Vrhniko. Skoro nisem vedel, ali je pravi ali ne, toda ko sem po kratkem naporu obšel njegove precejšnje kvedrovce, sem ga spoznal, čeprav je bil precej spremenjen od takrat, ko sem ga zadnjikrat videl na občnem zboru J. O. Z., leta 1921. v Ljubljani. Mož je baš v potu svojega obraza jedel paradajzovo „čorbo“. Predstavil sem se mu, ker me on ni poznal. Razumljivo je, da sva si nato krepko stisnila roke. Takoj nato sem mu predstavil vse naše fante in razjasnil razmere, on pa nam novice iz domačih krajev. Od tega dne smo vedno skromni prosti čas porabili v skupni družbi, zasledovali novice od doma in govorili o orlovstvu. Še telovadili smo po malem.

Počasi — vsaj nam se je tako dozdevalo — so lezli meseci, dokler nisem začetkom tega meseca kar naenkrat opazil Ješeta in več drugih v civilni obleki. Odpušeni so bili mesec dni preje domov. Skupaj sva se z Ješetom vozila proti Zaječaru; on domov v civilni obleki z znakom J. O. Z. na prsih, jaz pa s puško na stražo v Tobakovac. To odhajanje se ponavlja vsak dan. Jutri odide Kalan Andrej (odsek Škofja Loka). Tudi on je bil veren in stalen drug našem krogu. Ostal je samo še Voljč, kateri pa tudi zadnji mesec v pukovski delavnici s svedrom in žago v roki služi domovini.

Sicer se pa ne ve še dobro, ali bo odslužil svoj rok kot redov ali kot kaplar, ker ima lepe zmožnosti. Mož porabi lep del časa in denarja za pisanje. Vedno ga dobim s peresom v roki in papirjem pred seboj. Če ne dobi vsak dan par komadov pošte, je že trdno prepričan, da je poštni vlak skočil s tira in da je njegova pisma pogoltni kalni Timok.

Tudi jaz sem rotel in zaklinjal brate od početka, da mi pišejo, pa ni bilo uspeha. Sedaj sem pa postal praktičen; ako mi sploh kdo piše, pa ne priloži znamk, ne dobi odgovora.

Osemnajsti mesec moje službe poteka, dolgi so se mi zdeli. Ako bi ne imel prijateljev, ne vem, kako bi to dobo preživel. V najtežjih dneh službe sem vedno imel ob strani verne drugove, s katerimi so me vezale iste bratske vezi, isti cilji, ista načela. Razumeli smo se vedno med seboj kakor pravi bratje — hinavščina nam je bila nepoznana. Mislim, da samo zato, ker smo se v znamenju Orla zbrali osamljeni in oddaljeni od doma. Zato smo Orlu tako srčno hvaležni. Vi, ki ste bili vojaki in veste, kaj je dober drug, mi boste potrdili.

Končujem. Ob priliki, ako Vam je mogoče, potisnite v našo „Mladost“ pozdrave vsem bratom in sestram od zaostalih Orlov, ki nestrpno čakajo, kdaj pride tudi njim dan poleta nazaj med — Vas.

Iskreno Vas pozdravlja brat Joža Brtoncelj. Bratski „Bog živi!“ vsem bratom in sestram Janko Voljč.

Napredek francoske katoliške telovadne organizacije. Katoliška telovadna organizacija na Francoskem je na svojo veliko prireditev v Metz leta 1920 postavila 6000 telovadcev, na prireditve v Straßbourgu l. 1921 15000 telovadcev in letos v Pariz 28.000 telovadcev. Napredek je tako ogromen, da je tudi najbolj svobodomiselnemu pariškemu časopisju moralo občudovaje pripoznati veliko delo katoliške francoske mladine.

Disciplina. O pariškem zletu piše neki alžaki list: „Red in disciplina, strumno držanje vseh naših telovadcev: tudi to ostane prav do konca častna poteza na našem slavnostnem pohodu. Nasprotno časopisje bi ravno v tej točki na naših telovadcih kaj odkrilo. Ob pogledu na to do zadnje izjeme disciplinirano množico pa je moral umolkovati tudi najhudobnejši jezik. Nad nedotaknjeno častjo te ogromne mladeniške armade si pa tudi najzlobnejši ni drznil dvomiti. In naj se le pomisli o velikem pomenu tega dejstva: 28000 mladih ljudi, ki so polni svoje mladostne moči, v opolzkem svetovnem mestu. Držati jih v brzdah . . . ne — v prostovoljni disciplini, brez vsakega policijskega nadzorstva in rediteljstva — uprav to dejstvo so nesprotniki posebno občudovaje priznavali — brez prisilnih odredb: vse se je igralo in z veseljem pokorilo neki nevidni moči. To moč imenujemo naš katoliški ideal.“

Francija se pomlaja v katolištvu: . . . Globokosegajoča izprememba gre po celi Francoski domovini. Pred 25, pred 10 leti bi bila taka veličastna manifestacija katoliškega mišljenja in dela popolnoma izključena. Pomislite! Mogočna armada 28000 mladih mož s ponosno dvignjeno glavo, s plapolajočimi zastavami koraka skozi glavno mesto, spremljajo in vodijo jih katoliški duhovniki, pariško prebivalstvo pa jih vedno bolj pristrčno pozdravlja in je vedno bolj in bolj navdušeno ob očarujočem pogledu katoliške armade. In komu ni seglo do srca pristrčno razmerje, ki je vladalo med svežimi, veselimi mladci na eni strani in duhovniki na drugi strani. Najsi bodo že mladi kaplani, ki so komaj prišli iz vojašnice, ali osiveli župniki: vsi so z enakim ponosom, z enako skrbjo gledali na četo svojih ljubljenih gojencev. S kakšno pazljivostjo so vidno skrbeli za zadnjega izmed mladeničev, da, posebno za zadnjega, da so mu poskrbeli za

prenočišča in prehrano, in da so mu prvo bivanje v ogromnem svetovnem mestu olajšali. Prenočevali so na isti včasih zelo skromni slami, dan so prebili pri isti pogosto zelo pomanjkljivi hrani, zraven pa bili vedno veseli in dobre volje v plemenitem samozatajevanju in prostovoljni podrejenosti pod isto železno disciplino. Da, v Franciji se je začela globokosežna izprememba. Hvala Bogu, proč so žalostni časi, ko so te zavoljo tvojega verskega prepričanja načelno zapostavljali. Doba prave svobode se je končno pričela. — V tem smislu piše o zadnjem zletu francoske katoliške telovadne organizacije Les Jeunes d'Alsace št. 33.

Avant — Garde du Rhin, katoliška telovadna organizacija iz Alzacije, je obhajala 5. avgusta 25 letnico svojega obstoja. Ob tej priliki je sv. Oče Pij XI. pet članov odlikoval z visokimi cerkvenimi redi in sicer je imenoval dva za viteza reda sv. Gregorija, trem je podelil križec „Pro Ecclesia et Pontifice.“ Zveza obsega 207 odsekov in je postavila v daljni Pariz na zlet francoske katoliške organizacije 5000 telovadcev. Kakor se vidi, so Alzačani v tem oziru daleč pred nami. Člani so večinoma Nemci, toda s svojim srcem so bili vedno pri Francozih. „O tem v naši državi ni nihče dvomil, najmanj pa naši prejšnji gospodarji. Nikdar ni naša zvezna zastava prekoračila Rena.“ Tako piše njihovo glasilo.

Švicarska katoliška telovadna zveza je obhajala od 7. — 9. julija t. l. svoj drugi zvezni zlet in sicer to pot v Ensiedelnu. Nastopilo je 1000 telovadcev. Telovadni prostor je bil brez tribun. Slavlja so se udeležili tudi zastopniki alzaške telovadne zveze in čehoslovaškega Orla. Jugoslovani se zaradi zleta v Pariz švicarske prireditve niso mogli udeležiti, čeprav bi se zelo radi in so bili povabljeni.

„Za katoliškega telovadca ni telovadba sama sebi namen. Kdor samo zavoljo telovadbe same meri svoje moči, se lahko vpiše tudi v vsako drugo zvezo in je pri nas na napačnem mestu.“ (Turnzeitung IV. 8.)

„Kam“ — Spisal dr. M. Brumat. (Gorica 1923. cena vezani knjigi 6: — lir) Fantom in dekletom je namenjena ta knjiga življenja. Pisatelja je vodila topla ljubezen do našega ljudstva, da je vzel pero v roke in zapisal te velike trajne resnice, ki naj vodijo mladega človeka skozi življenje. V prvem delu knjige stoji mladi človek sredi svojega sveta: stariši, bratje in sestre so krog njega, kako naj živi z njimi? Sosedovi in njegova vas so drugo okrožje življenja — kako živeti in delati tu? In potem pride velika družina naroda in za njo vsečloveštvo. Iz vseh teh krogov plujejo močni uplivi na mlado srce. Komu naj zaupa mladi človek? Kam naj meri korak, da najde srečo in radost?

Na to temeljno vprašanje odgovarja knjiga z živo, prepričevalno besedo. Pred očmi vstane tihi in vsemogočni vodnik src, Kristus. On je postavil „svetlinik na morskimi obali.“ Cerkev. Kdor mu sledi, hodi v sredi najplemenitejših duhov in si pribori resnično svobodo. Tak človek ni suženj nizkotnih strasti, ni hlapec denarja in ljudi, svobodna je njegova osebnost, ker služi le eni postavi, božji.

V tretjem delu govori knjiga o ljubezni. Pogumno, a nežno se je pisatelj lotil tu spolnega vprašanja. Prikazal je na živih zgledih, da more biti ljubezen bolezen in zločin, da more biti pa tudi veličastno združenje dveh duš. In ta prava posvečena ljubezen je temelj za srečo naroda in človeštva.

Zlata knjiga primorske mladine leži pred nami. Na njenih listih je zapisan odgovor na bolestan vprašanje, ki trgajo srca vseh mladih ljudi. Želimo, da bi to domače pisano, živo in globoko knjigo

vzel v roke vsak fant, vsako dekle. Ona naj pripomore k vstajenju novega duha v slovenski mladini.

Naročila sprejema Katoliško Tiskovno društvo v Gorici, via Carducci št. 2.

Francoski katoliški koledar za l. 1923. Pod naslovom „Almanach Catholique Française pour 1923“ je izdala katoliška zveza (Comité Catholique) na 544. straneh izredno pisano in poučno poročilo o delu katoličanov na vseh poljih kulture, poživljeno z nebrojnimi slikami. Cena je knjigi (broširani, polovična velikost Mladosti) 5 frankov (izdajatelj: Blond & Gay, Pariz, 3, Rue Garanciete). Uvodu, ki ga je napisal pri nas že l. 1908. po imenu zvani rektor katoliškega vseučilišča v Parizu monsignor A. Bandrillart (zdaj naslovni škof Himerija), sledi najprvo koledar z liturgičnimi in zgodovinskimi podatki ter slikami iz življenja orleanske device, posebej še za vsak mesec praktična verska, gospodarska, vzgojna in cerkvena upravnna navodila in razlaga solnčnega koledarja s tabelo, ki kaže kraje zemlje, kjer se vrši istočasno sv. masa. Ta del koledarja zaključuje seznam svetnikov z dnevi godu.

Poglavje „versko življenje“ obsega — življenjepis in delo papežev Benedikta XV. in Pija XI. ter kardinala De Cabrières, XXVI. mednarodni evharistični kongres, pregled katoliških misijonov sklepe zbora franc. kardinalov in nadškofov, potek volitev papeža Pija XI., opis najnovejših svetnikov iz Francije, jubileje znamenitih zgodovinskih oseb, kratke črtice iz verske zgodovine, opis svetinjc sv. Benedikta, delo redovnikov, vsebina pastirskih listov francoskih škofov l. 1922., par zanimivih praznovanj, francoski misijoni, dogodki iz misijonov.

„Socialno življenje“: družinsko življenje (vzgojni nauki, nasveti in podpore številnim družinam, olajšave in nagrade za ženitve ubožnih), življenje v župniji (v zgodovini, danes, organizacije, sličice iz življenja franc. duhovnikov), kmečko življenje, življenje poštenjaka, sestavki v obrambo poštenja in vere proti moderni razbrzdanosti, alkoholizmu, tisku itd., nove postavne določbe glede društev, nekatere določbe cerkvenega zakonika (o krstu, poroki, sv. obhajilu, pogrebu itd.)

„Božjepotna, izletniška in v sportna poročila.“ „Katoliško letno poročilo“: I. cerkveno: odloki, pisma sv. stolice, imenovanja škofov, cerkvena odlikovanja, katol. shodi v Franciji i. dr. manifestaciji 1921./22., umrli odlični katoličani Francije.

II. politično in socialno (novi dogodki, postave, spisi itd., ki zadevajo katoličane);

III. o verskem znanstvu (novo izšli spisi, knjige vsebine: bogoslovne, modroslovne, naučne, zgodovinske), o katoliški književnosti in umetnosti (novi spisi in dela), razpis nagrad za določene spise (n. pr. Kdo je največji katol. francoski pesnik XIX. stol.?) in slike.

„Malo letno poročilo o katoliškem svetu“ — seznam kardinalov, sv. kongregacij in zborov v Rimu, opis papeževe družine (strežnikov, vajakov, diplomatov itd.), uredništva in vatikanske duhovščine, opis francoskih škofij, seznam in naslovi duhovnikov, ki imajo v francoskih mestih skrb za vojake, tabela franc. redovnih družb, francoske župnije v tujini, katoliške šole, vodilne osebnosti franc. katoličanov (nad 400 imen), imena vseučiliških profesorjev, naslovi zvez katol. organizacij (mladinskih, vojaških, ženskih, družinskih socialnih), imeniki včlanjenih društev raznih zvez, seznam katol. časopisov in revij.

„Praktični del“: seznam navadnih bolezni in zdravil zanje, oglasi, inserati itd.

Ali nebi tudi mi katoliški Slovenci imeli korist od slično sestavljenega koledarja za Slovence, ki bi ga najlažje izdala Slov. kršč. šoc. Zveza? Mno-

go dela se vrši v številnih naših organizacijah, pregleda in smotrene ureditve pod en skupni cilj pa nam zelo manjka. Tudi kot izkaz in dokaz našega dela pred širnim svetom bi rabili tako knjigo, ki bi najbolje izhajala letno kot koledar S. K. S. Z.

Za jubilejni ornat prezv. škofa dr. A. B. Jegliča so doslej poslali prispevke sledeči odseki: Polhov gradec, Bogoslovci Maribor, Predasel, Sv. Peter v Savinjski dolini, Reteče, Sodražica, Prihova, Trbovlje, Kamna gorica, M. Nazarje, Komenda, Selo — Moste, Žiri, Boštanj, Kranj — di-jaki, Sv. Jakob ob Savi, Sv. Gregor, Križe, Novo mesto, Stara loka, Marjanišče, Gorje, Sv. Lovrenc, Dijaški št. Vid, Akademski Orel Praga, St. Jurij, Moravče, Bled, Toplice, Hrastnik, Goriče pri Celju, Velika nedelja, St. Pavel pri Preboldu, Sv. Helena, Črnuče, Predvor, Poljane, Mozirje, Brdo, Šmarje pri Jelšah, Dravljje, Kamnik, Dragatuš, Tržič, Stari

trg, Semič, Metlika, Vrhnika, Maribor, Ježica, Sveltinje, Kropa, Hoče, Šoštanj, Kranj, Begunje. — In sledeči krožki: Sv. Lovrenc na Pohorju, Trebnje, Ribnica, St. Janž, Žiri, Vrhnika, Sv. Helena, Sv. Tomaž pri Ormožu, Zagorje, (2) Velike Lašče, Cerknica, St. Jur ob Taboru, Leskovec, Stari trg, St. Pavel pri Preboldu, Središče — dijakinja, Velika Nedelja, Tržič, Sv. Križ pri Ljutomeru, Koroška Bela, Raka, Črnomelj, Borovnica, Sv. Benedikt v Sl. g., Trbovlje, St. Jernej, (2) Šmihelj, St. Vid nad Ljubljano, Moste, St. Peter — Ljublj., Šiška, Sodražica, Železniki, Šoštanj, Bled, Domžale, St. Jurij ob Ščavnici.

Ostale odseke in krožke opozarjamo, naj prispevke čim prej pošljejo. Prispevek znaša tolikokrat po 2 Din, kolikor ima odsek oz. krožek rednih članov in starešin. Siromašni člani naj naberejo pri nečlanih.

IZ KRAJA V KRAJ

Srenja v Hočah. Ustanovljena je bila naša srenja na svojem ustanovnem obč. zboru dne 5. novembra 1922. Okrožje je zastopal takrat br. dr. Jeraj, ki je novoizvoljenemu odboru razložil na kratko njegove naloge. Obenem nam je tudi dokazal, koliknega pomena so srenje za obstoj naše organizacije.

Odbor se je takoj lotil svojega posla. Skušal si je v najkrajšem času dobiti pregled o delovanju odsekov, ki so mu podrejeni. Zapreko, ki je pri tem nastala — namreč pomanjkanje denarja — je odstranil srenj. predsednik br. Polak, tukajšnji kaplan, s tem, da nam je dal na razpolago gotov kapital, s katerim si je mogla srenja nabaviti potrebnih zapisnikov in knjig. In res se je odboru v kratkem času posrečilo pripraviti odseke do rednega poslovanja. Razvilo se je jako živahno dopisovanje z odseki in višjimi odbori. To priča številka vložnega zapisnika, ki stoji danes že na 263. Srenja je odposlala 171 dopisov, prejela pa jih je 92.

Velikega pomena za stik našega odbora z odseki so tudi srenjski sveti, ki so bili razen enega — v začetku našega poslovanja — vsi sklepčni. Vseh skupaj jih je bilo 6, izmed katerih sta bila dva združena z izrednim obč. zborom srenje. Odbor je imel do sedaj že 14 sej. Meseca majnika je bila srenja po okrožnem zastopniku iz Maribora revidirana. Nekaj tednov potem pa je odbor sam revidiral delovanje odsekov. Tako je srenja izvršila do sedaj dve reviziji in sicer eno poslovno in in dve tehnični. V splošnem lahko trdim, da odseki — to so Hoče, Slivnica in Slov. Bistrica — zlasti, kar se tiče poslovanja, vzorno delajo. Zadnji čas opazamo tudi v tem delu veliko zanimanje. To nam je dokazal zlasti izlet, združen z nastopom, ki ga je srenja napravila v 3 ure oddaljeno faro Zg. Polskavo dne 22. jul. t. leta. Požrtvovalnost naših br. odsekov, s katero so pripomogli do tako krasnega uspeha, pa je poplačala vest, da se ustanovi v Zg. Polskavi v najkrajšem času nov odsek, ki bo, kakor se obeta, eden najboljših. To nam priča zlasti krasen sprejem, katerega nam je priredilo tamošnje izobraževalno društvo „Skala“ pod spretnim vodstvom predsednika br. Kobana. Lepo sta nam šla na roko tudi gornjepolskavski župnik g. Šebat in župan g. Uranjek, ki nam je dal na razpolago vse svoje prostore. Da je naš izlet nad vse pričakovanje dobro uspel, gre tudi zahvala disci-

pliniranemu nastopu vseh v našo srenjo spadajočih članov in Orličev. Sijaj nastopa so povečale sestre Orlice iz Hoč in gojenke iz Slov. Bistrice. Nad vse genljiva pa je bila zapisnega cele srenje, kateri so prisostvovali tudi podporni člani — starejši fantje in moške — iz Slov. Bistrice.

Upamo, da se nam bo posrečilo letos prirediti še en izlet srenje, ki pa mora biti še veličastnejši, kakor je bil sedanji in na ta način vzbuditi med ljudstvom smisel za našo organizacijo. (Ta dopis priča, koliko življenja v odseke more prinesiti srenja, če ima odbor, ki se zaveda svoje naloge in svojo stvar tudi zna. Priporočamo drugim srenjam v posnemanje. Op. ur.)

Jeseniška Srenja je bila ustanovljena 8. oktobra 1922. Odsekov šteje 7 delujočih in enega spečega. Imeli smo do danes 4 seje. Srenjski sveti se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu in kažejo dosti zanimanja za delo. Izvršile so se tudi poslovne revizije po odsekih. V splošnem so revizije pokazale, da se ne trudi srenja zastoj, četudi ni vse v najlepšem redu, posebno v poslovanju in organizatoričnem delu. Za kat. shod se tudi dobro pripravljamo. Odseki, vzemite v roke zlasti pesmarice in se vadite v petju, ker čas je drag in kratek. Pozabiti tudi ne smete okrožnice, ki pravi, da naj odseki ustanove abstinenčne krožke.

S. J.
Šmarje pri Jelšah. Dragi Tonček! Vse je res, kar pišeš. In tudi lepo je, gladko se bere. Vendar — Ti si mislil napisati dopis, pa si poslal — govor, skoraj tacega, kakršnim bi smeli reči pridiga. Prav nič pa ne poveš o delu in stanju Vašega odseka. Nas pa le to zanima: koliko Vas je, kaj in kako delate, kaj se Vam je vse posrečilo itd. Ko ste razprostrli krila in ponosno plavate, da Vas nasprotniki ne gledajo radi, da ima Orel za podlago vero, da je delo Orla velikega pomena... in vse drugo kar pišeš, to vendar za nas ni nič novega, nič zanimivega. Menimo celo, da najbrže nič drugega nimate povedati, ker bi sicer pač pisali o tistem. Kaj pa, ali morebiti sploh plovete, da drugega nič ne pišeš?

Ne bodi hud! Moram povedati to, sicer bi se zameril najmanj 1000 bratov izmed 6000 bralcev Tvoje „pridige“.

V imenu čitateljev Mladosti Te pozdravlja udani brat urednik

Erman & Arhar

mizarstvo

Št. Vid nad Ljubljano 4

Priporočava se za vsa-
kovrstna stavbna in po-
hištvena dela.

Načrti, proračuni brez-
plačno.

Stalna zaloga pohištva.

Cene nizke.

Postrežba točna.

Najboljša in najsigurneja prilika za
štedenje!

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6, pritličje

v lastni hiši, nasproti hotela "Union" za frančiškansko
cerkvi

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem
računu in jih obrestuje po

5%

brez kakega odbitka, tako da sprejme vsak
vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih
5 kron na leto.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice
na razpolago. — Skupno stanje vlog je bilo koncem
novembra l. 1922 nad 110 milijonov kron. — Rezervni
zakladi znašajo nad 1 milijon kron.

Naročajte naše časopise:

„Slovenec“ „Domoljub“ „Bogoljub“

najboljši slovenski dnevnik.
Mesečna naročnina Din 12.—

najbolj razširjen slovenski
tednik. Polletna naročnina
Din 12.—

prvi slov. nabožni mesečnik,
glasilo Marijinih družb. Pol-
letna naročnina Din 7.—

Naslov za naročila:

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6.

Denar meče proč

vsak član I. delavskega konzumnega
društva, ki hodi kupovat potrebno blago
za obleko drugam in pozabi, da ima
njegova lastna zadruga izbero dobrega
in cenega blaga. V lastni zadrugi boš
vedno in najceneje postrežen.

Svoji k svojim!

Orli, orlice podučite v tem smislu tudi
svoje prijatelje.

Orli!

Zavarujte svoje življenje, po-
slopja in premičnine le pri

Vzajemni zavarovalnici
v Ljubljani Dunajska c. 17

PODRUŽNICE: Celje, Breg 33;
Zagreb, Pejačevićev trg 15; Sara-
jevo, Vrbanja ulica 4.

„Mladost“, glasilo Orlovske Podzveze v Ljubljani, izhaja 1. v mesecu. — List izdaja konzorcij „Mladosti“ v Ljubljani. — Upravništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna O. P.) — Tiska tiskarna „Tiskovnega društva v Kranju“. — Uredništvo: Ljubljana, Ljudski dom, Orlovska podveza. — Odgovorni urednik: Jožko Lindič.

Naroča se pri upravništvu „Mladosti“ (Ljubljana, Ljudski dom). Stane: za člane (skupaj s članarino Podzveze) mesečno 2·50 Din (pri skupni pošiljki na odseke), za vse naročnike, ki jo dobijo na svoj naslov: letno 30·— Din. Posamezna številka stane 2·50 Din. Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.

Dopise je treba pošiljati na urednika, ne na upravništvo. Dopisi, ki pridejo uredniku v roke po 10. v mesecu, se odlože za prihodnjo številko.

Inserate sprejema upravništvo.

„INDUS“ D. D. PREJE CARL POLLAK

Tovarna za usnje, vseh vrst čevljev (posebej za telovadne čevlje) in gamaš v LJUBLJANI.

Društvena nabavna zadruga v Ljubljani (Ljudski dom)

Priporočila:

Sukno m po	Din 222·50
Garniture za surke po	50—
Klot za podlogo m po	60—
Trdo platno za podlogo m po	20—
Ruš za srajce m po	19·50
Ruš za srajce m po	26—
Rdeče volneno blago za srajce m po	115—
Rdeče volneno blago za srajce zelo fino m po	123—
Čepice, volnene po	35—
Čepice, volnene finejše po	50—
Usnjati pasovi po	32·50
Rdeči gumbi za ovratnike	3—
Kokarde za čepice po	1·50

Peresa za čepice po	2—
Šopki za naraščajske čepice po	1·50
Telovadne hlače po	125—
pri naročilu najmanj 10 kosov po	120—
Telovadne hlače, srednje kakovosti po	85—
pri naročilu najmanj 10 kosov po	80—
Telovadne majice št. 2 po	32—
„ „ „ 3 „ „ „	36—
„ „ „ 4 „ „ „	40—
Telovadni čevlji po	80—
Pasovi k telovadnim hlačam po	13—
Pasovi za naraščaj po	12—
Valaške po	20—

Knjige in tiskovine: Zlata knjiga (Din 10—), Poslovnik (Din 8—), Mladinske in telovadne igre I. in II. del (po Din 5—), Spomini orlovske mladosti (Din 3—), Blagajniški dnevnik za odseke (Din 6—), Zapisnik sej (Din 25—), Blok za podporno članarino (Din 3—), Poslovne pole za članarino, Vložni zapisnik, Staležna knjiga za redne člane, Staležna knjiga za podporne člane, Statistika za telovadbo (po Din 0·50).

Tiskovine za Čebelico: Kako se vodi Čebelica (Din 2·50), Blok za vloge (Din 7—), Blok za dvige (Din 7—), Blagajniški dnevnik za Čebelico (Din 6·50), Knjiga vlagateljev (Din 6·50).

Vse proti takojšnjemu ozir. predhodnemu plačilu!

Cene neobvezne!

Cene neobvezne!